

GÜZELİN ARDINDA

BERTAN ONARAN

'Anadolu'da Kızılca Halvet'

Bu, Berfin Yayınları'nın bastığı **Askeri Öner** 'in kitabının adı; gerçi tür olarak roman diye adlandırılmış, ama gerçek bir Anadolu, Türklük, giderek insanlık tarihi özeti.

Askeri Öner, hepimiz gibi, rastlantı (olasılık) ve gerekliliklerin ürünü:1945'te Tarsus'ta doğmuş; İktisat, ticaret okumuş; 68 ateşiyle, toplumsal olaylara, oluşumlara yönelmiş.1971 yumruğundan sonra Almanya'ya sığınmış, 1974'te yurda dönmüş, 1980'e dek sendikacılık, kooperatifçilik yapmış; işçi örgütlenmelerine katılmış. 80'de zindan; partisiz kalış. O boşlukta sanata yönelmiş. 1989'da bir film öyküsü Yunus Nadi Ödülü'nü kazanmış. Bunun üzerine, anlatmak istediklerini bu yoldan dile getirmeye başlamış; son romanı da önce film öyküsü olarak tasarlanmış, sonra romana dönüştürülmüş.

1200'lerden başlayarak İstanbul'un, Anadolu'nun, ünlü Haçlı Seferleri'nin tarihini ele alıyor kitap; hem de film öykülerine özgü, akıcı, iç içe geçmiş geri dönüşler, yüzyılları, olayları kıyaslamalarla.

Kitabın adı bile çok ilginç aslında: Hacı Bektaş Veli Tekkesi'nin kapısında yazıyormuş Kızılca Halvet; kızılca'yı anlıyorsunuz zaten, halvetse, burada gizli buluşma yeri demekmiş. O gizli buluşma yerinde Anadolu Alevileri, Babailer buluşup üzerlerindeki baskıdan, zulümden kurtulma yollarını ararlarmış.

"3500 yıl kadar önce, gelecekbiliciler ve yerli davar çobanlarının kılavuzluğunda, Balkanlardan Trakya'ya inen barbar Cermen kabileleri, Boğaz kıyılarına geldiklerinde herhalde durmuş ve kağrı üstünde yürüyen evleriyle karşı kıyıya nasıl geçeceklerini epeyce tartışmış olmalılar.

Tunç Çağı barbarlarından 3500 yıl sonra farenin kuyruğunda (Marmara Denizi'nin önünde) bu kez başka bir barbar topluluğu görüldü.

Bu barbarlar da mavi farenin burnunu uzattığı Asya'daki peynire gelmişlerdi, ama durduruldular.

Büyük Britanya Donanması, Çanakkale Boğazı'nda, tarihinin en acı ve onulmaz yenilgisini aldı.

Mustafa Kemal engelini aşır Karadeniz üzerinden Rusya'ya geçmek ve kimlik (!?) savaşı veren milliyetlerin işbirliğiyle Bolşevik Devrimi'ni boğma fırsatını, böylece onun peşi sıra Anadolu'dan sökün edecek bağımsızlık savaşımını boğma fırsatını kaçırdıklarında, donanma komutanları bu hayret verici topoğrafik gerçekler karşısında büyük bir öfkeye kapılmışlar..."

Gördüğünüz gibi, tutarlı bir akıl yürütmeye, yüzyıllar içinde olayların neden ve sonuçlarını irdeleyebiliyor Askeri Öner; zaten kitabını yazarken, ömür boyu okuduklarının yanında, salt bu yapıt için 71 önemli kaynaktan yararlanmış. Dolayısıyla, insanlık tarihinin bütün büyük ustalarını, öğretilerini iyi biliyor; dünyayı, evreni enerjiye dayanarak açıklamanın öncülerinden **Demokritos** bunlar arasında elbet; onun"evrendeki her şey rastlantı ve gerekliliğin ürünüdür" sözünü özümsemiği şu satırlarda açıkça görülüyor:

"İçinde rastlantı olmasa, bir gün âşık olmayı boşuna bekliyor olmaz mıydık?

İçinde rastlantı olmayan devrim veya karşıdevrim olmuş mudur?

Birbirlerini aşıl原因an bireylerin, varlıkların doğa koşullarına uyumu gereğince dönüşüm ve ayrışma uğrayıp türleri oluşturdukları doğrudur. Ancak doğa yasalarındaki zorunluluğun içinde rastlantısal olanın da payı vardır. Gen bilimi, son derece 'tutucu' olan genlerin, kendilerini zorunlu biçimde kopyalayıp türlerini geleceğe taşıırken, 'belli ölçüde' yanlış (!) yapıp tıpkıbasım olmayan örnekler ürettiklerini saptamaktadır."

Tarihin akışına böyle bakınca, çok daha sağlıklı, inandırıcı saptamalar yapmak elimizde elbet; işte yeni bir örnek:

"Sanayi devriminin gelişme süreci içinde, kazancı büyütmenin daha etkili yolları aranırken, para kesen makineler

ile paradan para üreten bankaların çiftleşmesiyle kârın arttığı görülmüştür. Sonraları nerede ve nasıl becermişlerse, sanayi sermayesi ile banka sermayesinin torunları kendi içlerinde çiftleşmişler ve bu aile içi ilişkiden ana babaları bile soyup soğana çeviren haydut evlatlar, yâni mali sermaye doğmuştur."

Kısacası, Askeri Öner, 535 sayfalık çarpıcı yapıtında, ilgiyle, tutkuyla okuyacağınız şeyler yazmayı başarmış; ona da, bu önemli yapıtı ülkemizin şu çetin koşullarında basan *İsmet Arslan* 'a da yürekten alkış.

bertanonaran@hotmail.com

-- eHaberci --

-- Gizle --

[BU BELGENİN ANA SAYFASINA GECİS]

Garildi 1.0 Aybim Bilgisayar Tic. Ltd.tarafından hazırlanmıştır. Yorum ve Onerileriniz için : garildi@yore.com.tr